

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 150 — Posamezna številka stane 30 par — K 120

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravištvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Valuta in draginja.

Konsolidacija gospodarskih in političnih razmer v Evropi se ni nastopila, zlasti ne v srednji in vzhodni Evropi. To vidimo najbolje na tečaju valut v Zürichu, kjer je od začetka januarja, pa do danes padel Zagreb v devizah za krog 75, Berlin krog 70, Dunaj krog 80, Bukarešta krog 76, Praga krog 30, Njujork krog 22 odstotkov; edino devize Pariz, London in Milan so bile kolikor toliko stabilne, to pa zato, ker Nemčija kupi ogromne množine deviz antantnih držav.

Posledica tega je neprestano naraščanje draginje v državah s slabo valuto, med katerimi je tudi naša. Cene vsemu blagu in zlasti najnujnejšim življenjskim potrebščinam, tudi vsakdanjemu kruhu, rastejo od dne do dne v nebotične višine in se ni videti konca. Od srede januarja do danes so narasle cene pšenice v Vojvodini od 1900 na 1200 K, koruzi od 360 na 1000, ječmenu od 530 na 1000, moki od 15 na 17.50, masti od 42 na 74 do 80. Draginja je povečala še suša vsled katere je silno trpela množina pridelkov.

Zadnji skoro katastrofalni padec naše valute doslej še ni prišel v cenah življenjskih potrebščin do veljave, nedvomno pa se pokažejo v kratkem posledice tudi tega padca, posledice, ki bodo v marsikateri rodbini pomenile katastrofo v prehrani. Zakaj dvignile se bodo zopet cene živilom, industrijskim produktom, blagu, narasli bodo stroški države, ki bo morala iskati nove vire dohodkov, celo gospodarsko življenje bo vrženo iz koloteke.

V teh težkih časih, ne mnogo boljših ko za časa vojne, ima odlomek iz Očenaša »Daj nam naš vsakdanji kruh!« za reče, in to nas je ogromna večina zemljanov, zopet tako globok in brček pomen. Draginja kruha je merilo za draginjo vseh drugih potrebščin. Kjer ni kruha, ne more biti dela, ne reda ne vzduhovljanja kulturnih potreb naroda. Draginja kruha rodi neprestane socialne, politične in gospodarske krize naroda in države. Zima je pred durmi, cena kruhu pa se dviga: raste tudi cena koruzni moki, hrani revežev. Raste cena obleki in kurjavi. Mleko je naraslo ponekod v ceni na 12 K. Kako naj ga da uboga delavska ali uradniška žena ali žena malega obrtnika svojemu otroku? Odkod naj vzame ista 12 K za eno jajce? Kako naj zakuri sobico bolnemu otroku, če jo stane kurjava svote, o katerih niti sanjati ne more? Mleko, jajca, drva, kruh — vse to bo kmalu luksuz za ogromen del našega naroda.

In vendar imamo v naši državi vkljub slabši letini (vsled suše!) vsega dovolj za ceno prehrano. Izvažamo ogromne množine žita, živine, jajc, lesu. Izvoz je potreben za aktivnost naše trgovske bilance. Vse prav! Toda ravnotako potrebno je, da imamo v notranjosti zadovoljen, **zdrav in siten narod**, ki bo zmožen fizičnih in duševnih naporov. In kot sramoto moramo občutiti, da imamo gladujoče in bogate, blagoslovljeni zemlji. Sramota in greh je, pustiti pri vsej obilici živih stradanju le enega državljanja. Ne govorimo za to, da se naj prepove izvoz, kakor se to demagoško geslo dandanes mnogokrat čuje, ker vemo, kaj izvoz v gospodarskem oziru za državo pomeni.

Vendar pa prosimo naše gg. poslance v narodni skupščini, naj se ne zanižajo samo za politična vprašanja, samo za razdelitev države v oblasti itd., in naj ne gledajo s fatalizmom na vprašanje draginskih razmer, češ to treba prepustiti razvoju časa. Ne! Njihova dolžnost je, da posežejo aktivno vmes.

Kakor Češkoslovaška, mora tudi naša država zagotoviti prehrano pasivnih

krajev po nižjih nego svetovnotržnih cenah. To ni težavno: od vsakega izvoznika žita, jaje in živine mora vlada zahtevati, da gotov odstotek vsega nakupljenega blaga da po nižji ceni na razpolago upravnim oblastim v pasivnih krajih, ki jih razdele raznim gospodarskim organizacijam v svrhu prodaje revnemu ljudstvu po nizkih cenah. To velja zlasti za moko in jajca.

Da bo mogel živinorejec dati mleko po nizki ceni, mora država oskrbeti za pokrajine, ki so pasivne glede krme, slednje po nižjih cenah od nakupovalcev in prekupovalcev krme, obenem pa treba tudi fiksirati mejo za mlečne cene.

In kar je zlasti važno — povdarjati smo to že v zadnji številki — vlada mora zahtevati od izvoznikov, da morajo dobivati za naše blago **našo** ali pa kvečemu **dobro** tujo valuto, kakor to delajo Čehi. Tako je mogoče dvigniti kurz naše valute, kakor so to na sijajen način napravili Čehi.

Edino taka velikopotezna gospodarsko-finančna politika naše vlade more odvrniti katastrofo, ki je to zimo sicer neizogibna. Vse drugo, občinska sodišča za pobiranje draginje in kar je še podobnega, je le pesek v oči.

Od našega parlamenta pa zahtevamo več inicijative in več realnega smisla za rešitev tega tako nujnega problema. Brez konsolidacije v prehrani ni politične konsolidacije. To imejmo pred očmi!

Kongres Demokratske stranke.

(Konec.)

DRUGI DAN.

Referat narodnega poslanika Milana Pribečevića o kmečkem vprašanju v stranki.

Narod, ki šteje nad 11. milijonov duš, ima 8 milijonov kmetov. Slika današnje organizacije stranke na kmetih. Naglašajo potrebo kulturnega prosvetljenja kmeta. Ko se dvigne kmečki stan iz mraka, bo še le takšen, kot mora biti. Treba dvigniti produkcijo, s čimur se bo ojačil tudi izvoz. Treba donesti zakone, ki pripeljejo poljedelca na pravi pot. Poziva inteligenco, da pojde z ljubeznijo na kmete, da jih organizira. Le tako je pričakovati prepoved države. Že obstoječe kmečke organizacije v Hrvatski, Slavoniji, Vojvodini, Bosni, Dalmaciji in Srbiji pod imenom seljačka veča (kmečki svet) naj se priznajo kot del strankine organizacije.

Nar. poslanec Čubrovič: Kmečko vprašanje je eno najdelikatnejših, od katerih so odvisna tudi vsa druga stanovska vprašanja.

Dr. Gliša Tadić (Kostajnica): Organizacija kmečkega nar. ter dobro kmetijsko zakonodajstvo je moralna in politična potreba. Dotakne se agrarnega vprašanja. Zemlja mora pripasti samo poljedelcem.

Govore še o istih vprašanjih Mh. Grešič (užičko okrožje), Milan Popović (Kneževac), Ivan Perko (Slovenija), Spasoj Vukšanović (vranski okrug), Milutin Vukić (Ogulin), Arsa Gjurić (Bana), Mijo Kisus (Novska). Referat je bil enodušno odobren.

Referat ministra dr. Hinka Krizmana o agrarni reformi.

Naglašajo, da je agrarna politika državno in narodno delo. Veliko delo osvobodjenja in ujedinjenja bo popolnoma izvršeno, ko bo izvršeno gospodarsko osvobodjenje potom agrarne reforme, t. j. ko bodo porušeni ostanki fevdalizma. Ukinjenje velikih posestev, ukinjenje kmetstva in slično so prva dela. Pri nas je agrarno vprašanje nujnejše nego v drugih državah.

V Bosni in Hercegovini je bilo 113 kmetov. Državna oblast si je stavila nalog, da ureli agrarne odnose. Opravi krivice feudalnih odnosov. Demokratska stranka hoče in mora to vprašanje pravično rešiti. Dobrovolje treba v prvi vrsti kolonizirati. Agrarna reforma je pri nas dosegla večji uspeh nego v drugih državah. Za vlade g. Davidovića se je to vprašanje v Hrvatski, Slavoniji, Vojvodini in Dalmaciji rešilo z ukinjenjem velikih posestev v korist malim. Demokratska stranka je pri izdelanju ustave zlasti stremela za tem, da se vprašanje posesti pravično reši. Z rešitvijo tega vprašanja se bo ojačil naš kmetijski stan.

Nar. poslanec Slavko Šečerov: Demokratska stranka je načela agrarno vprašanje in ga mora izvesti. V izvedbi agrarne reforme vlada velik zastoj. Edino Demokratska stranka je sposobna, da to vprašanje pokrene naprej.

Jovan Mihajlović (Kosovo) govori o agrarnih odnosih v svojem kraju. Tamonjski izvršilni organi ne vrše svoje dolžnosti v polni meri.

Dr. Bogdan Stopar govori o vprašanju s strani socialne ekonomije. Danes razpolaga z veleposestvi birokratski aparat na škodo agrarni reformi.

Sima Grujić (Priština), dr. Marković (Rača), S. Jović (Slatina), dr. Nježić (Bosna), Marko Petrović (Bosna) govorijo o agrarnih odnosih v svojih krajih.

Dr. Reisman (Maribor) žigosa birokratizem v izvedbi agrarne reforme, ki nam je že mnogo škodoval, tako n. pr. v Prekmurju, kjer so zaradi slabe sprovedbe agrarne reforme bile izzvane bune. Zahteva točno informiranje občinstva o vseh uredbah in ukrepih glede agrarne reforme potom posebnega organa ministrstva za agrarno reformo.

Dr. Roko Arneri (Korčula) prinaša pozdrave z Jadrana. Razpravlja o feudalnih odnosih v Dalmaciji.

Referat o agrarni reformi je kongres odobril.

Referat ministra dr. Vekoslava Kukovca o socialni politiki Demokratske stranke.

Naglašajo potrebo osiguranja najsiromašnejšega dela naroda. Povdarja potrebo rešitve delavskega vprašanja. Demokratska stranka se je zavezala, da z donošenjem delavskega zakonodajstva da delavcem, kar je najnujnejše. Vprašanje o delovnem času je rešeno sporazumno z delodajalci. Važno je vprašanje zavarovanja delavstva za slučaj bolezni in nezgode. V času, ko to vprašanje ni bilo rešeno, je nekaterim brezvestnim ljudem uspelo, da so zapeljali delavce v komunizem, vsled česar je bila vlada prisiljena, da uduši ta pokret. Demokrati so to težkim srcem storili.

Nevarnost je prošla, pokazati pa moramo delavcem, da jih ljubimo, da se brijamo zanje.

Z donešenjem zakona o delavskih zbornicah se sprovede vse na legalno bazo, se uduše ekstremni elementi. V tem pravcu stopi Demokratska stranka na levo, brez škode za interese celote in osnovni program stranke.

Ena najvažnejših nalog Demokratske stranke je rešenje invalidskega vprašanja. Posvetili smo mu največjo pažnjo in storili vse, kar smo mogli. Za invalide se izdaje dnevno en milijon dinarjev. Izdelan je nov invalidski zakon.

Ivo Ratek (seljak iz Zagorja) navdušeno pozdravlja resno delo kongresa.

Janko Tonković (Kolašin) govori o socialni bedi v Črnigori. Govore še Vladimir Bakić, Ivo Kraljić, Ivo Bakonić.

Referat dr. Kukovca se enodušno odobri.

Referat dr. Voje Marinkovića o programu stranke.

Predgovorniki so mu delo znatno olajšali, zakaj dotaknili so se skoro vsen točk strankinega programa. Program je priprost in enostaven, bazira na edni ideji: državnem in narodnem edinstvu. (Burno odobravanje). Cel program Demokratske stranke je le logična razlaga te osnovne ideje. Za kmečko politiko smo že zato, ker smo za narodno edinstvo.

Politični naši nasprotniki ne morejo razumeti strankine homogenosti. Mnogi so o tej sumili, ker je stranka sestavljena iz več skupin iz raznih krajev. Toda stranka je v svojih nazorih edinstvena. Stranka je mlada, in vendar že stara. Zakaj njena glavna ideja, temelj njenega programa je ono, za čemur je hrepenel narod tisoč let.

V stranki so združeni vsi sloji, ker so skozi veliko prizmo bodočnosti njih interesi solidarni. Ako bi kojikoli del državljanov kaj dobil na škodo drugih, bi s tem samim bila ogrožena državna zgradba. Takega stanja si ne smemo želeli.

Homogenost stranke ne izhaja iz osebnih simpatij, ne iz dolgodobnega sodelovanja, ampak iz ene edine osnovne in skupne ideje. Ta ideja je njena dika, pa tudi njena moč in s tem glavna moč naše države.

Reče se, da stranka mora storiti toliko, kolikor je močna. Demokratska stranka je storila mnogo več. V ustavotvorni skupščini je imela 90 od 420 poslancev. Uspela je, ker je njenih 90 poslancev stalo kot falanga, nepopustljivo, odločno, pripravljeno za boj, proti sebi 50 raznih mišljenj. Danes se ta pisana družba nasprotnikov zaletava, da izzove revizijo ustave.

V tem pa ne bo uspela, ker ne ve kaj hoče. Naproti tej raznoliki družbi stoji Demokratska stranka čvrsta in odločna in ona je danes glavna sila države. Narod ve, da je ta stranka hotela in ustvarila državno zgradbo, zato jo dela tudi odgovorno.

Program Demokratske stranke je priprost, da bi ga mogel napisati vsakdo izmed vas.

Predlaga v programu nekatere neobistvene spremembe.

V debati je bil posebno burno pozdravljen stari čiča Josip Bojinović, ki je lepo govoril o vojni politiki stranke spomnivši se tudi vseh onih borcev, ki so padli za domovino in svobodo. Program stranke teži k državi, kjer ne bo ne revežev ne bogatinov, kjer se bodo dale pravice za dolžnosti, kjer pa tudi vsak državljan čuti, kaj je njegova dolžnost napram državi.

Referat Svetozara Gjorgjevića o strankinem statutu

ter tozadevni predlogi o spremembah so bili soglasno sprejeti. Seljačka veča se priznavajo kot del strankine organizacije, katera se deli v krajevne, okrajne in oblasne organizacije z glavnim odborom na čelu.

Poročilo narodnega poslanika dr. Ivo Krstelia o dozdajnem delu glavnega odbora stranke

je vzel kongres enodušno na znanje ter izrekel zaupnico glavnemu odboru.

Predložene so bile kongresu

rezolucije

o vseh vprašanjih, ki so se na kongresu obravnavala. Objavimo jih na drugem mestu.

S tem je bilo delo kongresa, ki je trajal polna dva dneva, v ponedeljek 31. okt. ob 7. uri zvečer završeno. Pred-

sednik Ljuba Davidović sporoča delegatom zahvalo za ogromno delo, ki ga je kongres izvršil. Želi, da se vsi potrudijo, da se sprovede čim večja strankina organizacija. Pozdravlja delegate in jim želi srečen pot.

Prihodnji strankin kongres se vrši v Zagrebu.

Resolucije, sprejete na kongresu demokrat. stranke v Beogradu.

I. O ZUNANJI POLITIKI.

Kongres demokratske stranke usvaja misli, iznešene v poročilu o zunanji politiki in izjavlja:

Zunanja politika naše države mora biti vedno jasno in točno odredjena, za kar je potrebno kar najjačje sodelovanje parlamenta. Takt in umerjenost, neobhodna potreba pri tej vrsti poslov, pa ne smeta biti na škodo energiji in odločnosti, s katerima naj se zunanja politika izvaja. Naša diplomatska služba, ki ima nalogo voditi v naši državi to politiko, se mora reorganizirati v smislu potreb sedanjega časa. Radi tega Demokratska stranka ponovno poudarja načela, na katerih se mora osnovati zunanja politika naše države.

Kot član velike mednarodne zajednice, a posebno kot zaveznik kulturnih držav, ki so vodile veliko vojno za zmago pravice nad nasiljem, ostane Kraljevina Slovencev, Hrvatov in Srbov vedno zvesta temu svojemu idealu in smatra da so nasilna sredstva opravičena samo takrat, kadar so v službi pravice, in smatra, da napredek človeštva zahteva, da se uporaba sile v mednarodnih odnosih omeji na minimum. V zvezi s temi načeli je Demokratska stranka prepričana, da se mednarodna situacija in pravni red, ustvarjena v veliki borbi za svobodo in pravo, a zasnovana na pogodbah o miru in socijalnih mednarodnih pogodbah, morata spoštovati in lojalno in energično izvrševati. Ne samo teritorialne klavzule teh pogodb, ampak tudi one, ki se nanašajo na razoroževanje in vojne odškodnine, morajo se striktno in do skrajnosti izvrševati. Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev kot balkanska država spoštuje in energično brani načelo »Balkan balkanskim narodom«, ker to načelo znači svobodo in neodvisnost balkanskih narodov, kakor tudi zavračanje vsake tuje sile, da bi se mešala v notranje balkanske zadeve. Ideal Demokratske stranke je, da se vsa vprašanja in vsi spori na Balkanu rešujejo v smislu tega načela.

V svesti te svoje politike mora biti naša država vedno zvesta ideji slovenske solidarnosti in čuvati najskrbneje pridobljena in utriena dragocena prijateljstva z velikimi zavezniki. Ona mora razvijati zveze z onimi našimi bližnjimi zavezniki in sosedi, ki so prevzeli specialno nalogo, da se obdrži sedanje stanje v osrednji Evropi, kakor je določeno po raznih mirovnih pogodbah.

Na temelju teh načel, ki edina zagotavljajo trajni mir, ki nam je potreben in onemogočajo vse intrige, se mora naša zunanja politika tudi truditi, da pridemo do dobrih odnosov s svojimi sosednimi državami, od katerih moramo imeti jamstva, da bodo našli naši sonarodnjaki, ki žive v teh državah, podobno zaščito svojih kulturnih interesov, do katerih imajo pravice po vseh načelih mednarodnega prava.

II. O NOTRANJI POLITIKI.

Kongres Demokratske stranke odobrava referat ministra Svetozara Pribičevića o notranji politiki in izjavlja:

Cilj politike Demokratske stranke je, da se spoštuje Vidovdanska ustava in izvedejo vse njene določbe. Demokratska stranka se izreka proti vsakemu poizkusu, da bi se ustava menjala, oziroma revidirala prej nego bi se s potrebnimi zakoni pričela resnično izvrševati, ker se le na ta način more dokazati njena vrednost. V smislu te svoje politike je Demokratska stranka pripravljena kooperirati z vsako stranko, ki zastopa isto stališče a istotako bo stranka podpirala samo ono vladno, ki daje jamstva, da bo branila to edino zdravo narodno politiko.

III. O FINANČNI POLITIKI.

Po poročilu dr. Voje Veljkovića o finančni politiki, je kongres Demokratske stranke formuliral v obliki resolucije sledeče svoje težnje:

1. Da se doseže ravnotežje budžeta, v prvi vrsti z varčevanjem na osebnih izdatkih do skrajnih mej možnosti;

2. da se takoj in dosledno uporablja

vsa mogoča sredstva, kako bi se moglo kar najprej sanirati stanje naše valute. Pri tem pa se ne sme ovirati svobodni razvoj trgovine z raznimi prepovedmi izvoza, s povečevanjem sedanjih in izdajanjem novih izvoznih carin;

3. da se podpirajo domača rudarska šumarska in druga industrijska podjetja, ki naj prirodno bogastvo, ki leži danes še neizkoriščano, uporabljajo za povečanje narodnega blagostanja in popravilo naše valute, a da se pri tem vedno uporabljajo načela Demokratske stranke, ki zahteva, da se zagotovi narodu sorazmerna soudeležba pri prosperiranju vseh velikih privrednih panog;

4. da se zgrade nove železniške proge in spolni prometni material na progah, da ne bi zaradi slabih prometnih sredstev propadali proizvodi, ki bi jih mogli izvažati;

5. da se kar najprej izenači in razširi na celo državo davčno in finančno zakonodajstvo, da se doseže enakost v obdavčevanju in plačevanju državnih pristojbin, da se istočasno ukinejo razne finančne zapreke, ki še obstoje na mejah raznih pokrajin in ki so krive, da naši državljani še vedno ne verujejo, da smo en narod v eni državi;

6. da se reorganizira finančna služba radi popolnejšega in sodobnejšega izterjevanja državnih dajatev;

7. da se začne vračati v obrokih dolg Narodni banki, ker je ta dolg zbog inflacije novčanice eden glavnih vzrokov sedanjega propada vrednosti dinarja.

IV. O ZEMLJORADNIŠKI POLITIKI.

Kongres Demokratske stranke usvaja referat posl. Pavla Angelića o zemljoradniškem vprašanju in sprejema sledečo resolucijo:

1. da se v sedanjem skupštinskem zasedanju sklene: a) zakon o zavarovanju proti toči in drugim elementarnim nesrečam in škodam; b) zakon o zavarovanju proti živinskih boleznim in kugam; c) zakon o odškodnini za škodo na hišah, živini, polju, ki bi jo povzročili razbojniki iz sosednjih držav ali pa domači odmetniki; d) zakon, da se proglašajo vsi v borbi proti odmetnikom onespobni, odnosno njih svojci za vojne invalide, oziroma člane njih rodbin;

2. da se zakonito zaščiti nezarubljivost minimuma kmečkega zemljišča, živine in orodja, a istotako orodja malih obrtnikov in da se ta zakon reši čim prej, ako mogoče še pred prihodnjim kongresom stranke; b) da se takoj izdelata zakonski načrt o regulaciji nepravilno razdeljenih gozdov v korist prebivalstva; c) da se dajo zakoniti privilegiji poljoprivrednim kooperativnim zadrugam v svrhu čim produktivnejšega dela, pri čemer se je ozirati tudi na pomorske in ribarske zadruge; d) da se store vsi koraki glede podpore prebivalstva v krajih, katerim nedostajajo hrane; e) da se povodom izenačevanja zakonov za celo državo posebno pazi na to, da se vsi administrativni in sodnijski posli vrše kar najenostavneje in najbrže.

V. O AGRARNI REFORMI.

Kongres Demokratske stranke odobrava referat dr. H. Krizmana o agrarni reformi in priporoča glavnemu odboru stranke in poslaniškemu klubu, naj se zavzameta najenergičnejše za pravično in energično izvrševanje agrarne reforme. Uzakonjenje reforme naj se dovrši čim prej v smislu in duhu strankinega programa.

VI. O SOCIJALNI POLITIKI.

Kongres odobrava referat dr. Kuvkova in dosedanje delo predstavnika Demokratske stranke v vladi na odklanjanju socijalne bede. Kongres smatra da se morajo nadaljevati priprave v vseh strokah javne uprave, da se sklenejo preventivne mere, ki odklanjajo društvena zla v vseh slojih ljudske družbe. Sem spada varstvo narodnega zdravja, zaščita in zagotavljanje ekonomsko slabijih mladine, invalidov in delavstva.

VII. O PROMETNI POLITIKI.

Kongres Demokratske stranke smat-

ra, da more biti ujedinjenje našega naroda, da šele takrat popolno, ko bodo poedini kraji, do nedavno odvojeni vsled napredov sovražnikov, medsebojno zvezani z naglimi zvezami, smatra nadalje, da je dober promet predpogoj za razvoj naroda tako na ekonomskem kakor tudi na kulturnem, socijalnem in političnem polju in da je dober promet tudi predpogoj za obrambo države. Zato priporoča narodnim poslancem svoje stranke, da se ne zavzamejo samo za izpolnjenje in poplavljanje obstoječega prometa na suhem, na rekah in na morju, ampak tudi zato, da se za vsako ceno in na način, ki je najprej izvedljiv, v najkrajšem času zgradijo vse one proge, ki bodo spajale z ostalimi kraji sedaj prometno od njih odvojene kraje.

VIII. KLUBU POSLANCEV IZROČENI PREDLOGI.

Končno je kongres sklenil, da se vsi oni predlogi, ki po poslovniku kongresa niso mogli biti predmet posebne razprave, ker so bili prepozno vloženi, odstopijo klubu demokratskih poslancev z namero, da jih študira ter v kolikor so v skladu s programom in sprejetimi resolucijami, upošteva. S priporočilom so bili izročeni poslanskemu klubu med drugimi tudi trije od slovenskih delegatov vloženi predlogi o valutnem vprašanju, gospodarskem svetu in železniškem svetu.

PASIČ PODAL OSTAVKO VLADE.

Kralj je ni sprejel.

Po starem parlamentarnem običaju je takoj po kraljevi prisegi na ustavo min. preds. Pašić podal ostavko celokupne vlade. Kralj na ostavke ni sprejel in je izrekel vladi zaupanje.

RADIKALNI KLUB ZA KOALICIJSKO VLADO.

V seji 8. tm. je klub radikalnih poslancev po razpravi o političnem položaju soglasno sklenil, da je proti reviziji ustave in za vladno koalicijo z demokrati.

DEMOBILIZACIJA PRI NAS IN NA ČEŠKEM.

Ministrski svet v Beogradu je sklenil, da se odpuste vsi rezervisti v prihodnjih dneh. Pod orožjem ostane aktivna vojska, ki se pa vrne v stalne garnizije, čim bo Madžarska definitivno izpolnila vse pogoje. Češkoslovaška vlada je 8. tm. dop. objavila razglas o demobilizaciji dveh letnikov.

KRALJ ALEKSANDER MED SELJAKI.

Ko je kralj Aleksander opravil v Oplicu na grobu blagopokojnega očeta molitve, so ga srbski kmetje v velikih množicah obklopi in z iskrenim navdušenjem pozdravljali. Vsklikali so mu: »Dobro došel! Živel kralj!« Kralj se je razgovarjal skoro z vsakim seljakom. Kmetje so mu govorili: »Kako je sedaj Tvoje zdravje?« Želimo Ti dolgo življenje in dobro zdravje.« Star sivolasi seljak mu je stisnil roko, govoreč: »Pa brate, treba je, da se čuvaš. Nemoj, da ozebeš!« Iskrene ovacije so srbski kmetje priredili kralju v Arangelovcu. V bližini mesta je bil povabljen na kmetško svatbo. Svatje so mu govorili: »Pa daj Bože, da i Tebi brzo zaigramo.«

ZA POVZDIG NAŠE VALUTE.

Min. svet je v seji 8. tm. sklenil: arbitražo se zapre, kupčija z devizami, valutami in zlatom se monopolizira pri Narodni banki, ki pritegne sindikat bank. Posla na deviznem trgu se bo odslej udeleževala vlada sama.

NAŠI GOSPODARSKI KROGI IN VALUTNO VPRAŠANJE.

Proti moratoriju in centralizaciji deviznega prometa.

Gospodarske korporacije so imele 8. tm. dopoldne v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani zborovanje, na katerem so sklenile odločno protestirati proti temu, da bi se uvedel moratorij v Jugoslaviji, ker bi to pomenilo usoden udarec za naše gospodarstvo in za našo valuto. Odločno protestirajo proti temu, da se zatvorijo borze, ker bi si na ta način kupčijski svet še teže mogel nabavljati potrebna denarna sredstva in bi se začela zakotna trgovina. Odločno protestirajo proti centralizaciji vsega deviznega

prometa v Beogradu, ker bi se na ta način, kakor so pokazale že prejšnje izkušnje, toliko kakor onemogočilo hitro denarno poslovanje in obračunavanje. Sklenilo se je, da se pozovejo vse trgovske in obrtniške zbornice v Jugoslaviji k enakemu postopanju.

MINISTRSTVO ZA SOCIJALNO POLITIKO.

To ministrstvo je bilo zadnje dni predmet bojev in polemik Radikalci so zahtevali, da se akcije. Sekundirajo jim naši klerikaleci v »Straži«. Vse druge stranke brez izjeme so pa za to, da se ministrstvo soc. politike z ozirom na ogromne naloge soc. zakonodaje brezpozorno vzdrži. Zlasti se je odločno za to postavila Demokratska stranka. Zato je smešno vpraševanje ljubljanskega »Napredka«: Kaj pa demokraci? Češ da ne ranimo ministrstva. Naj se gospodje pri »Napredu« primejo za nos: oni so bili ti, ki so v nič davali vse, kar je izšlo iz tega ministrstva in so tako vzbujali domnevo, da je ministrstvo nepotrebno. Med zlobno in zdave kritiko je razlika. Zdaj seveda vpijejo, ko je radkeja porabila njihove lastne argumente. Pa tudi brez njihovega vpisa bo ministrstvo ostalo — to pa edino vsled mirne in stvarne odločnosti demokratov.

KONGRES JUGOSLOV. UČITELJSTVA V ZAGREBU

se je pričel 8. tm. Zbranih je krog 800 delegatov iz cele države. Na predvečer kongresa jim je priredil Sokol svečano akademijo. Kongresa se je udeležil tudi pokr. namestnik g. Juraj Demetrovič.

POLITIČNA POGODBA MED ČEŠKO-SLOVAŠKO IN POLJSKO.

Začetkom tega meseca je bila v Pragi podpisana politična pogodba med Češkoslovaško in Poljsko, med katerima je dosežen sporazum. Pogodba obstoja v bistvu v medsebojnem priznanju dobrohotne nevtralnosti za slučaj, da bi bila katera obeh držav zapletena v vojno. O sporih med obema državama odloča Zveza narodov. Češkoslovaška izjavlja desinteresa nad Vzhodno Galicijo, Poljska pa nad Slovaško. Pogodba znači rešno zblizanje med Prago in Varšavo.

AMERIŠKI DOLAR ZA SREDNJO EVROPO.

Na konferenci v Portorose gre delo počasi izpod rok. Sredi jako neugodnega razpoloženja je podal ameriški delegat polkovnik Smith v gospodarskem odseku predlog za organizacijo banke z zlato rezervno s strani ameriških Zedinjenih držav s kapitalom enega milijona dolarjev v zlatu, ki se mora povišati na pet milijonov, v svrhu ureditve gospodarskih razmer v srednji Evropi, da se bo mogla vrniti k svojemu predvornemu normalnemu življenju. Predlog je presenetil delegacijo in čeprav je izven konferenčnega programa, pride vendar v razpravo.

KARL HABSBURO NA POTU V IZGNANSTVO.

Dne 8. tm. je dospela v Carigrad angleška križarka »Cardiff« s Karlom Habsburgom in Zito. Ladja nadaljuje pot proti Gibraltarju.

Celjske novice.

POMANJKANJE JAJC IN NJIH CENE.

V Celju je nastalo občutno pomanjkanje jajc in zato so cene pri komadu poskočile naglo na 10 K. Kakor se nam iz zanesljive strani poroča, so se v zadnjem času naši jajčji baroni sami hvalili, da so se sicer pri svojem izvozu zavezali kriti domači konzum, katerega bi lahko oskrbovali proti ceni 1—2 K pri komadu, da pa se izvršitev tega pogoja od njih z merodajne strani sploh ne zahteva. Na razpolago so dokazi. — Znano je, da je izvoz naših jajc določen v prvi vrsti za Švico in da je švicarski frank dosegel blazno višino 68 K. Pri tem valutnem položaju je lahko umljivo, da so naši jajčji izvozniki ponudili za jajca vsako ceno, samo da so nakupili blago. — Ali naše prebivalstvo, zlasti uradništvo s svojimi stalnimi, a sramotno nizkimi prejemki nima na razpolago švicarskih frankov, da bi lahko zmagovalo te pretirane cene za jajca. — Sploh pa ne gre, da bi se cene naših živilijskih potrebščin morale meriti po švicarskem franku. — Naši tr-

govci naj zahtevajo v Švici za jajca, kolikor hočejo, ali poprej naj krijejo domačo potrebo v smislu svoje obveze po ceni ki ne sme presegati 2 k. Celjska samopomoč naj stopi v stik z občinskimi sodišči in — okrajavarski v Ptuj in Celju. Prepričani smo, da bomo imeli takoj na razpolago dovolj jajc po dosegljivi ceni. Mnenja smo pa tudi, da je spekulacijsko kopičenje naredbami potom zabranjeno in da se ne smeja ponoviti slučaj mariborske vrste, kjer so se nedavno zmetali vagoni pokvarjenih in posnženih jajc v Dravo. — Če te vrstice ne bodo zalegle, bomo izpregovorili bolj razločno.

Osebnost. V 6. činovni razred je pomaknen g. inženir Jaroslav Plzak, ravnatelj rudarske šole v Celju.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Prihodnji ponedeljek, dne 14. novembra nadaljuje svoje velenimivo predavanje o duševni in telesni vzgoji mladine mestni fizik g. dr. Mano Dereani.

Obletnica Rapalla, naše narodne nesreče, je v soboto 12. tm. V vseh večjih mestih se bodo vršile te dni žalne prireditve v obliki predavanj, prirejenih od podružnic Jugoslov. Matice. Tudi v Celju se je nameravalo že 12. tm. vršiti predavanje; ker pa se je izrekla mnogostranska želja, naj bi bilo predavanje s skioptičnimi slikami, se vrši celjska prireditev nekaj dni kasneje, ker je skioptik Jugosl. Mat. s slikami zaposlen v Ljubljani. Dan se objavi pravočasno.

Savinjski okrožni klub jugoslovanskih dobrovoljcev ima v soboto, dne 17. tm. ob 9. uri mesečni sestanek v klubovi sobi kavarne »Evropa« v Celju. Vabijo se vsi člani, da se udeležijo sestanka, ker se bo razpravljalo o važnih stvareh. — Odbor.

Občinsko sodišče za pobijanje draginje v Celju se je v torek 8. tm. konstituiralo. Predsednik je drž. pravdnika namestnik g. dr. M. Rus, referent pa okraj. komisar g. dr. Farčnik. Danes v četrtek ima sodišče zopet sejo, v kateri se bo bavilo zlasti s tržnimi cenami najnižjih življenskih potrebščin.

Na simfoničnem koncertu muzike dravske divizije v soboto, dne 12. tm. v veliki dvorani hotela Union v Celju se bo proizvajala overtura iz opere: Ruslan in Ljudmila od Glilke, ustvaritelja ruske narodne opere. Kot druga točka se bo izvajal večno lepi Mendelssohnov violinski koncert s spremljevanjem orkestra. Violinski part bo interpretiral g. Ant. Kieck, absolvent dunaj. glasb. akademije, kjer je bil učenec prof. Rosé, nato pa koncertni mojster dunajskega Tonkinstler - orkestra in raznih velikih opernih gledališč. Vrhunec večera bo tvorila gigantska IV. simfonija v Es dur od Ant. Brucknerja, ki se proizvajala v 4 delih skoraj eno uro. Da bodo ta dela izvajana z vsa potrebno skrbnostjo z umetniškim razumevanjem, nam jamči ime našega dirigenta g. dr. Jos. Čerina, ki si je že v tujini pridobil sloves dobrega dirigenta, a je po prevratu posvetil svoje moči ožji domovini in je v kratkem času ljubljansko divizijsko godbo dvignil na tako umetniško višino, da v vsakem oziru prednjači vsem jugoslovanskim vojaškim godbam, kar se je posebno opazovalo in povdarjalo o priliki jesenskega sentinja v Ljubljani. Dolžnost občinstva je, da z obilnim posetom izkaže priznanje moži, ki je prvi Slovencem podal Bachov Matevžev pasijon in je vedno med prvimi, kadar gre za povzdig našega koncertnega gibanja, kar kaže tudi proizvajanje Brucknerjeve simfonije, enega najtežjih pa tudi najlepših orkestralnih del svetovne literature.

Dijaška kuhinja v Celju je sprejela: od dobrotnikov pri pogrebu g. opata Pr. Ogradija v Celju 550 K, po g. Ljud. Petku, trgovcu v Celju 300 K, ki jih je nabral o priliki godovanja g. Drag. Bernardija, hotelirja v Celju in od g. Em. Lileka, vladnega svetnika v Celju, namesto cvetk na grob umrlemu g. Al. Gregorinu, sodn. nadsvetniku v p. 100 K.

Poneverba in ubeg. Mesarski mojster Ivan Pungeršek je pred nekaj dnevi izročil svojemu pomočniku Antonu Čakšu dve ovci, da jih zapelje v klavnico. Čakša pa ni bilo več nazaj in je neznano kam izginil. Izkazalo pa se je, da je prodal eno ovco gostilničarju Reberšaku pri Zel. travniku. Tudi je Pungeršek naknadno izvedel, da mu je Čakš odnesel 3000 kron, katere mu je poprej izročil, da jih odda posestniku Črešnvarju v Škofji-

vasi za kupljeno kravo. O pobeglem zločincu ni sledu.

Zaradi nevarne grožnje z nožem napram Rudolfu Travnerju, sinu Terezije Travner v Gaberjih, sta bila 5. tm. aretirana zidar Ivan Ocvirk in zid. delavec Leop. Hriberšek, ki stannjeta pri Travnerjevi. Oddana sta državnemu pravdnistvu. Oba se izgovarjata na popolno pijanost.

Radi prostitucije ste bili v Celju aretirani: dne 2. tm. Alojzija Smode, doma iz Dalmacije, prist. v St. Ilj pri Slovenjgradcu; dne 6. tm. Alojzija Vrenk iz Glince pri Ljubljani. Obe ste brez dokumentov in brezposelni. Izročeni ste okr. sodišču.

Dnevna kronika.

Potovanje po nebu bodo cenj. čitatelji mogli nadaljevati v prihodnji številki.

V Rušah se je v ponedeljek dopoldne ustrelil 28-letni pomožni oficijant okr. sodišča v Mariboru Ivan Iskra. Vzrok je neznan.

Občinsko sodišče v Mariboru je določilo maksimalne cene za meso in druge življenske potrebščine.

Razpisane službe. Ponovno opozarjamo, da ste do 10. tm. razpisani mestni uradnega predstojnika in mestnega inženjerja za mesto Celje. Pogoji po dogovoru. Uradni predstojnik mora dokazati, da je uspešno napravil vse 3 juridične (3 teoretične) izpite in sodnijsko ali politično ali odvetniško skušnjo.

Občinski volilni red za Slovenijo je bil dne 7. tm. predmet razprave zakonodajnega odbora. Sprejet je bil predlog dr. Žerjave, ki ga je sprejel že pododsek, s katerim se glede avtonomnih mest in mest z nad 10.000 prebivalci volilni red spremeni tako, da pripade polovica manjši eden odbornik oni stranki, ki dobi največ glasov, ostali mandati pa se po proporcionalni razdeli med vse kandidatne liste.

Komu gre prvenstvo? Klerikalni listi (»Slovenec«, »Novi čas« itd.) trobenjajo, da je energični nastop klerikalnih poslancev tako ostrasil vojnega ministra generala Žečeviča, da je padel na kolena in obljubil takojšnjo »demobilizacijo«. Soc. dem. list »Naprej« pa piše, da so tudi soc. dem. poslanci od vlade zahtevali, naj se vpoklicani letniki pošljejo domov, in upa, da je imela intervencija uspeh. Sedaj pa res ne vemo, čegar uspeh je večji?

Nov zakon o meščanskih šolah v 12. št. kraljevini. Ministrstvo prosvete je odločilo, da se ukine dosedanj zakon o meščanskih šolah, ki velja še iz avstrijskih časov in sprejelo v načelu novi načrt, ki ga je izdelala komisija za meščansko šolstvo. Ta novi zakon bo v najkrajšem času objavljen.

Obrtni vestnik.

Zveza obrtnih društev. V nedeljo 6. tm. se je vršil v Ljubljani od g. Franchetija sklicani sestanek zastopnikov obrtnih društev iz Slovenije v svrhu ustanovitve Zveze obrtnih društev s sedežem v Ljubljani. Izvolil se je pripravljati odbor, ki naj izvrši potrebne priprave in sestavi pravila, na kar se sklicuje ustanovni občni zbor. — K stvari pripomnimo: S strani odličnega zastopnika obrtnega stanu v ptinjskem okraju smo — žal prepozno za sobotno številko! — prejeli dopis, v katerem se ostro obrača proti Ljubljani kot sedežu Zveze in sticer: 1. iz razloga, ker se je na obrtnih shodih ponovno sklenilo, da bodi sedež Zveze v Celju, in 2. ker je Celje danes tako središče Slovenije, da pride kot sedež Zveze predvsem v poštev. Če bi se večkratni sklep obrtniških shodov ne upoštevali in bi se vkljub temu Ljubljana določila kot sedež Zveze, naznanja dopis brezpogojno ustanovitev Zveze za mariborsko oblast.

Dopisi.

Gomilsko. Tu je umrl nagle smrti posestnik Anton Virant, dolgoletni načelnik krajnega šol. sveta, svoječasni župan in načelnik gasilnega društva, v 62. letu svoje dobe. Bil je tudi ud okrajnega zastopa in okrajnega šolskega sveta na Vranskem. Zmerom je bil vrl narodnjak in iskren prijatelj šolske mladine. Njegov sin, edini potomec, padel je v svetovni vojni. Blag jima bodi spomin!

Iz Marenberka. V gerentski sosvet okr. zastopa sta na novo imenovana Ivan Hribernik, posestnik in župan v

Gortini, ter Simon Ternek, posestnik in obč. gerent v Zg. Vižinji. G. Miloš Oset, ki se je preselil v Maribor, je razrešen dolžnosti kot prisednik v gerentskem sosvetu okr. zastopa.

JDS.

Tajništvo JDS v Celju: 1. daje članom JDS pojasnila glede davkov, vojaščin, pravnih, sodnih in drugih zadev; pove tudi, na katero oblast se je v posameznih slučajih treba obrniti. — 2. Posreduje pri vojaških in civilnih oblastih. — 3. Sporoča našim poslancem želje in zahteve ter prošnje posameznikov. — Če pridete v Celje in potrebujete nasveta ali pomoči, oglašite se v Tajništvu JDS, Strossmayerjeva ul. 1 (Zvezna tiskarna).

Sokolstvo.

»Sletski Vesnik« je pričel izdajati v Ljubljani »Jugoslov. sokolski Savez« za prvi jugoslov. vsesokolski zlet v Ljubljani dne 12., 13., 14. in 15. avg. 1922. List prinaša vse za sokolske organizacije važne sklepe in odredbe Saveza. Sokolstvu prijazno javnost pozivamo, da prispeva v zletni fond Jugoslov. Sok. Saveza v svrhu kritja zletnih stroškov.

Socijalna politika.

Letošnji »dečji dan« t. j. zbirka za zaščito dece in mladine, prirejena od zadnjega oddelka pri ministrstvu za soc. politiko, je moralno in gmočno zelo lepo uspel. V Sloveniji se je nabralo 78643 din. v Sev. Srbiji 128.188 din., v Sred. Srbiji 41.023 din., v Vojvodini 28829 din., v Hrvatski in Slavoniji 322.422 din., v Bosni in Hercegovini 171.239 din., v Črni Gori 24078 din., itd. Po dozdajnihi podatkih se je nabralo zavsem nad en milijon din.

Zdravstvene razmere v naši državi so po najnovejši statistiki zelo slabe. V celni državi je danes 1.500.000 ljudi bolnih na sušici, 2 milijona ljudi na spolnih boleznih, ogromno število ljudi pa na kužnih. Država dela z vsa paro na tem, da omeji še nadaljni razvoj vseh teh pojavov. Danes je v državi že nad 2000 sposobnih zdravnikov, kar pa je v primeri s potrebo še vedno malenkost. 64 bolnic je urejenih, gradijo se nove. Prihodnje leto izide z vseučilišč krog 2000 novih mladih zdravnikov.

V 21 nadzorstvenih okrožjih je razdelilo kraljevino ministrstvo za soc. politiko. Tri okrožja so v Sloveniji s sedeži v Ljubljani, Celju in Mariboru.

Prosveta.

Karel Havlíček - Borovský. Dne 31. okt. je minulo 100 let, kar se je rodil veliki češki narodni buditelj Karel Havlíček. Poyodom proslave tega za češki narod znamenitega jubileja so vsi češki časopisi prinašali obilo člankov, njemu posvečenih. Prijatelj in drug Palackega in Šafaříka se je posvetil Havlíček začasa najhušega Metternichovega pritiska novinarskemu poklicu in vstopil kot sotrudnik v »Pražske Noviny«, list, ki ga je takratni sistem toleriral. V tem listu je znal Havlíček med vrstami servirati občinstvu ideje, ki niso mogle biti ljube Dunaju. Pozneje je osnoval prvi neodvisni češki list »Narodni noviny«, zahteval narodno enakopravnost za Čehe, odgovorno ministrstvo, kasacijsko sodišče šole itd. Bolj nevaren nego Dunaj se mu je zdel Berlin in v vsakem članku je zahteval, naj se Čehi osvobodijo od intelektualnega upliva Nemčije in se naj povrnejo h klasični kulturi zapada. Često so ga preganjale oblasti, in ko so mu ustavile list »Slovan«, so ga odvedli za nekoliko let v ječo v Brixenu. Po smrti njegove žene so mu dovolili povratek v Prago, kjer je umrl 29. jul. 1856. Vsebinska njegovega dela je obsežna v njegovem izreku: »Kdor hoče, da bo smatran za patrijota, mora biti predvsem marljiv, delaven, pošten in izobražen«.

Za dramatična društva in odseke važni knjigi izda te dni »Založba Zvezne tiskarne v Ljubljani, Marijin trg 8«, pod imeni: »Diletanški oder — navodila« in »Lepa maska« (Emil Navinšekova strokovna navodila za šminkanje.) Prvo knjigo je spisal g. M. Skrbinšek in je važna za vsakega diletanta. Vsakemu društvu pa tudi vsakemu poedinemu igralcu in režiserju bo s temi navodili doseganje delo vsaj za polovico olajšano, saj bo na prav vsako vprašanje, ki ga danes ne ve, kako primerno rešiti, našel

v knjigi obširen strokoven odgovor. Veselja do igranja in do odra sploh je pri nas povsod dovolj — to pričajo številna dramatična društva oziroma odseki. Skoro povsod pa so prireditelji več ali manj samouki, sicer navdušeni za lepo umetnost, a manjka jim trdna podlaga za njihovo dobro voljo. To podlago pa jim bodo nudila »Navodila«, na podlagi katerih bo vsaka predstava naštudirana res temeljito in vsestransko ter tako nudila kulturne užitek. Obe knjigi ne bosta presegali cene K 40.— ter bo torej spritčje to nizke cene pač vsakomur mogoče, nabaviti si jih. Založništvo bi bilo v slučajni večjih naročil mogoče dovoliti tudi nekaj popusta. Vsa naročila naj se naslova na: »Založbo Zvezne tiskarne, Marijin trg 8 v Ljubljani«.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska pogodba med Avstrijo in Jugoslavijo, ki je potekla s 1. oktobrom, se je za 2 meseca podaljšala.

2.035.288 K čistega dobička je imela v poslovnem letu 1919/20 sladkorna tovarna v Vel. Bečkereku.

I jugoslovenska krona reprezentira v Rusiji 300 rubljev.

Borza 8. nov.

Zagreb, devize: Berlin 132—150, Bukarešta 185, Milan 1600—1630, London 1420—1460, New York ček 379—380, Pariz 2725—2775, Praga 390—398, Švica 6850, Dunaj 6.40—6.50 Budimpešta 36—37, valute: dolarji 378—385, rublji 15—25, napoleoni 1450, marke 140—150, lire 1600—1610.

Curih, devize: Berlin 1.60, New York 5.33, London 21.03, Pariz 38.65, Milan 22.25, Praga 5.50, Budimpešta 0.55, Zagreb 1.35, Bukarešta 2.50, Dunaj 0.19.

Razne vesti.

Zverinski umor v Ljubljani. Med rač. nasvetnikom pri pokrajinski upravi v Ljubljani g. Avg. Zajcem kot hišnim gospodarjem in njegovim najemnikom gostilničarjem Anton Jalenom je bilo že delj časa napeto razmerje zazradi zviševanja najemnine. Ko je minoli ponedeljek Jalen zopet dobil od Zajca pismo v zadevi povišanja najemnine, ga je to tako razsrdilo, da je sklenil Zajca umoriti. Pripravil si je kuhinjski nož in počakal Zajca, ko je prihajal popoldne iz urada domov, v veži ter ga takoj brez vsake besede zabodel. Zajc se je takoj zgrudil, vendar ga je Jalen še petkrat zabodel. Morilca so aretirali.

Velik požar je na vojaškem letališču v Kbelu pri Pragi uničil 28 letal, 46 motorjev, 5 avtomobilov, vse stroje in hangarje. Skode je 25 milijonov čeških kron.

Strašna osveta ljubosumnega cigana. V Brezovi na Slovaškem je 38-letni cigan Luka Herek že dolgo let živel skupaj z 34-letno ciganko Jožefo Paračkovno, ki mu pa ni bila zvesta. Zato jo je hotel z zakonom pripraviti k zvestobi. Ona pa o poroki ni hotela nič čuti. To je cigana tako razjezilo, da se je strašno maščeval. Speljal jo je v gozd, jo privezal ob drevo, tam pa ji je z britvo rezal kos za kosom mesa s telesa ter jih dajal nesrečnici v usta. Ciganka je v strašnih mukah umrla.

Zadnja poročila.

Za prehrano pasivnih krajev.

Zagreb, 8. nov. Minister za soc. politiko dr. Kukovec namerava v sporazumu z ministrom poljedelstva sredi novembra sklicati zborovanje zastopnikov zemljoradniških združenj, na katerem se bo razpravljalo vprašanje razdeljevanja živil v Hercegovini Dalmaciji in Črni Gori.

Svečan obed pri kralju.

Beograd, 8. nov. Jutri zvečer priredi kralj Aleksander svečan obed članom vlade in predsedniku skupščine.

Konferenca v Portorose.

Trst, 8. nov. Konferenca v Portorose nima doslej, dasi pridno dela, zaznamovati nobenega konkretnega uspeha. Vest, da zastopa na konferenci Reko Italija, ni resnična.

Rim, 8. nov. Italijanska vlada deluje na to, da bi se takoj po objavi sklepov konference v Portorose sklicala v Rim konferenca nasledstvenih držav bivše Avstro-Ogrske.

Svoboden uvoz v Rumunijo.

Beograd, 8. nov. Rumunska vlada je dovolila svoboden uvoz v Rumunijo. Ob enem so stopile v veljavo določbe o novih carinskih tarifah, ki so zvišane za 200—500%.

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
št. 75 in 76

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah. 264 50-40

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaliha 120.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4 1/2 %)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

41 teden. **Izkaz**

o zaklanih živalih od 31. 10. do
6. 11. 1921 v mestni klavnic v Celju.

Ime masarja.	bikov	volov	krav	telec	telet	prašičev
Junger Lud.	—	—	3	—	—	159
Janžek Martin.	—	—	2	—	—	—
Jerič Šimon.	—	2	—	1	2	—
Knes Bernard.	—	—	1	—	—	—
Rebeuscheg Franc.	1	25	—	1	4	4
Suppan Ivan.	—	2	—	—	—	—
Zavodnik Andrej.	—	2	—	—	2	—
Potekal Ludv.	—	—	3	—	1	—
Pavlinec Franc.	—	2	—	—	2	2
Fridrih Ivan.	—	—	1	—	—	—
Voisk Adolf.	—	1	—	1	—	—
Esli Matija.	—	—	—	2	—	—
Lapornik Ivan.	—	2	—	—	—	1
Hohnjec Viktor.	—	—	1	—	—	—
Pungeršek Ivan.	—	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	1	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	2	—	1	5	—
Zany Viktor.	—	—	—	8	—	—

OPOMBA. Rebevšek: 21 komadov govedi
izvoz.

Bencin-motor

izvrstno ohranjen s 4 konjskimi
silami, sposoben za vsako obrt
ali poljedelstvo se zaradi vpeljave
elektrike za K 12.000 proda. Isti
se lahko vidi v obratu. Gostilna
Trofenik, Studenci pri Mariboru,
Aleksandrova cesta št. 25 1-1

Najnovejša dunajska moda

obleke, močne suknje, spalne suknje
(iz svile, sirove svile, svilene trikoja,
sukna in volne). Prvovrstno dunajsko
zastopstvo modercov po nizkih cenah.
Annie Geschek, Gradec—Graz, Stadtkai
47, ogal Kalchberggasse, nadstropno,
1161 desno. 1-1

Kupi se pisalna miza.

Naslov v upravi »Nove Dobe«.

Dražbeni oklic.

V zapuščinski zadevi po Antonu
Mak-u se vrši prostovoljna sodna draž-
ba zemljišča vložna števika 20 davčna
občina Št. Jungert, obstoječega iz hiše
št. 32 Št. Jungert, treh njiv, dveh trav-
nikov in enega gozda v meri 1 ha,
46 ar 2 m² s pritliklinami in nekaj
hišne oprave, dne
29. nov. 1921 predpoldne ob
9 uri pri okrajnem sodišču v Celju
soba št. 12.

Najmanjši ponudek znaša K 31.421.
Cenilni zapisnik, dražbeni pogoji
in zemleknižni izveček se morejo vpo-
gledati pri podpisnem sodišču v sobi
št. 11 odnosno pri sodnem komisariju
o priliki dražbe.

Kr. okrajno sodišče v Celju od-
delek I., dne 29. oktobra 1921.

Prodajalka

izučena v trgovini meš. blaga išče
službe. Naslov v upravi lista 1-1

Tovarna usnja Aleksa
Podvinca v Radečah,

išče

nočnega čuvaja

kateri je v ti stroki več let deloval. Z
mezdo je v zvezi tudi prosto stanovanje.
Oferti naj se pošljejo na Aleksa Pod-
vinca, tovarna usnja, Radeče pri Zida-
1162 nem mostu. 2-1

Več delavcev sprejme

v delo FR. PAJMAN, lesna trgovina,
CELJE, Ljubljanska cesta. — 2-2

Sprejme se tako

kleparski pomočnik

P. Tašker, klepar, Celje. 1158 2-2

Praktikant (inja)

z dokrimi spričevali in lepo pisavo se
sprejme v pisarno R. Stermecki, Celje.
2-2

Kupi se:

v bližnji okolici mesta Celje
mala vila ali hiša

z nekaj zemlje. — Vpraša se v
upravnishču »Nove Dobe«.

Iščem družabnika

(s kapitalom) za upeljano trgovino ali
jo prodam. Naslov: »Manufaktura 85,
1151 poštno ležeče, Celje. 4-4

1145 2-2

Gospodična

iz boljše hiše, katera je zmožna slo-
venskega, srbohrvaškega in nemškega
jezika, knjigovodstva, strojepisja, kores-
pondence, z lepo pisavo, se sprejme
pod dobrimi pogoji. Pismene ponudbe
je poslati na tvrtko: Gatej & Komp. Celje

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

KOMPAS

špedicijsko podjetje, informacijska pisarna
v Celju, Raziagova ulica št. 11.

Obi. konc. posredovalnica za promet
z realitetami 148 50-41
Anton P. Arzenšek
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri
nakupu hiš, vil, graščin, zem-
ljišč, industrij, podjetij itd. ve-
stino in pod ugodnimi pogoji.

Miši, podgane, ste- nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja prež-
kušena najboljša in povsod hvaljena sredstva.
kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za
podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta
25 K, posebno močna tinktura za stenice
15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti
mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri ži-
vini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in
perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) pra-
šek proti mravljam 10 in 20 K. Posre-
dovalci imajo popust. Pošilja po povzetju
Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 556 45

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c. 48 120-131
- se priporoča za -
mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove so-
kolske potrebščine!

POSTREŽBA TOČNA!

JETIKA!

Dr. PEČNIK, Jetika. Današnje
strogo znanstveno zdravljenje.
Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdra-
viti, naj kupi to knjigo. V vseh
knjigarnah, 48 strani, 9 kron.

Ant. Lečnik
urar in juvelir
CELJE Glavni trg 4, 55-42 (prej Pacchiaffo).

M. Ropas, Celje.

Zaloga novih ter preigranih **klavirjev** in
pianin samo prvovrstnih tvrdk. Vsa po-
pravila in uglašanja točno in strokovnjaško.
: Izposojevanje klavirjev in pianin. :

Fizol, krumpir, suhe gobe in deželne
pridelke kupuje po najvišjih cenah
špecerijska trgovina

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Stavbeno in galan-
terijsko kleparsko
delo. Jošta nast.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Kričja
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelovodov itd. Izvršitev točna.
Cene zmerne. Za izvršena dela se jamči.

Ugodna prilika!

Imam za prodati pol vagona
žgane žice

št. 22, kakor tudi ca dva vagona
napol suhega **sena** po jako
nizki ceni.

Kupim vsako množino lepega
suhega, bukovega

oglja

ter bukov in hrastove prage.

Cenj. naročila in ponudbe je
poslati na

FRANJO DROBNIČ
trgovec, Laško.

1138 8-5

Češka manufakturna TRGOVINA

(nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo zalogo
po **nizkih cenah**